

Gorenjci dobivamo predelovalnico odpadkov

Na jeseniški Mali Mežakli podjetje Ekogor v sodelovanju z Občino Jesenice in komunalnim podjetjem Jeko-IN gradi center za predelavo odpadkov. Začetek obratovanja napovedujejo za letošnji jesen.

BOŠTJAN BOGATAJ

Zgodovina ravnanja z gorenjskimi odpadki oziroma regijskega Centra za ravnanje z odpadki je ostala pri dogovorih o izbiri lokacije. Skoraj dvajset let že mineva od prvih sestankov županov gorenjskih občin, ki niso obrodili sadov. Zato pa Občina Jesenice v javno-zasebnem partnerstvu s podjetjem Ekogor na Mali Mežakli gradi objekt za obdelavo odpadkov. »Žal pa tudi na Gorenjskem nismo imuni na t. i. odpadkarski turizem,« pravi Dušan Marc, direktor Ekogor, ki še vedno upa na dogovor Gorenjcev oziroma predstavnikov občin po obdelavi gorenjskih odpadkov na enem mestu, na Mali Mežakli.

Na Mali Mežakli gradite objekt za obdelavo mešanih komunalnih odpadkov. Za kakšno proizvodnjo gre?

»Naš dolgoročni cilj je izgradnja centra za ravnanje z odpadki. V prvi fazi gre za mehansko obdelavo mešanih komunalnih odpadkov, v drugi fazi bomo dodali biološko obdelavo. S prvo fazo bomo mehansko izločili koristne frakcije, v drugi pa moker preostanek še biološko obdelali.«

Zakaj je pomembna tudi biološka obdelava odpadkov?

»Okoljska zakonodaja že več let zahteva obdelavo komunalnih odpadkov pred odlaganjem. Zaradi vsebnosti organskih frakcij v mešanih komunalnih odpadkih tudi biološko obdelavo. Ob tem je potrebno pohvaliti Gorenjce, ki z ločevanjem že sami izločijo veliko koristnih frakcij – prav to pa je glavni razlog, da se količine odpadkov iz leta v leto manjšajo.«

Gre za čisto proizvodnjo?

»Seveda. Obdelava odpadkov bo potekala v zaprtem objektu, v sklopu pridobivanja okoljevarstvenega dovoljenja smo morali pri izboru tehnologije upoštevati

veljavno zakonodajo in pa t. i. BAT (Best Available Technologies) priporočila, ki veljajo za vso EU. Gre predvsem za predvidene emisije, ki jih bomo z ustreznimi ukrepi (zračni oziroma bio filtrom) znižali na minimum. Drži tudi, da se slovenska zakonodaja na tem področju pogosto spreminja in ji je zelo težko slediti.«

Koncesijo z Občino Jesenice za gradnjo predelovalnice ste podpisali jeseni 2010, objekt pa še ni dokončan. Zakaj zamuda?

»Kot sem že izpostavil, zlasti zaradi nenehnih sprememb zakonodaje, prilagajamo se tudi predvidenim manjšim količinam odpadkov. Tehnologija, ki jo vgrajujemo, predvideva še strožje okoljevarstvene zahteve v prihodnosti.«

Je to glavni razlog za zamudo?

»Koncesijska pogodba je bila res podpisana oktobra 2010. Vendar je nemogoče bilo pridobiti vsa dovoljenja, graditi in začeti z delom v letu ali dveh. Vse to investitorji podobnih objektov v Sloveniji poznajo iz lastnih izkušenj. Okoljevarstveno dovoljenje smo pridobili sredi leta 2011, gradbeno dovoljenje februarja lani. Maja lani smo začeli z gradnjo, do zime je bil objekt pod streho. Nova gradbena sezona se nadaljuje šele ta mesec. Trenutno urejamo zadnje podrobnosti glede postavitve tehnološke linije in oskrbe z električno energijo. Jeseni bomo začeli z delom.«

So tri leta, ki jih boste potrebovali za gradnjo od načrtovanja do obratovanja, (pre)dolga doba?

»Skoraj 20 let se nam na področju ravnanja z odpadki na Gorenjskem ni uspelo dogovoriti niti za lokacijo, kaj šele za postavitev obrata za obdelavo odpadkov. Menim, da tri leta, ki jih bomo potrebovali za zagon ni predolga doba in dejansko odraža razmere, v katerih živimo in delamo.«

»Skoraj 20 let se na področju ravnanja z odpadki na Gorenjskem nismo uspeli dogovoriti niti za lokacijo, kaj šele za postavitev obrata za obdelavo odpadkov. Menim, da tri leta, ki jih bomo potrebovali za zagon ni predolga doba in dejansko odraža razmere, v katerih delamo in živimo,« pravi Dušan Marc. / Foto: Gorazd Kavčič

Ekogor je projektno podjetje v večinski lasti Gorenje Surovina (prepoznavno slovensko podjetje na področju ravnanja z odpadki), ki je bilo ustanovljeno za izvajanje koncesije občinske javne službe obdelave mešanih komunalnih odpadkov. / Foto: Gorazd Kavčič

Omenili ste t. i. odpadkovni turizem. Kaj to pomeni?

»Ekogor z Občino Jesenice in komunalnim podjetjem Jeko-IN dobro sodeluje. To je naš skupni projekt, ki dolgoročno zagotavlja celovito ravnanje z vsemi gorenjskimi odpadki. Žal pa Gorenjci ne držimo skupaj, občine vsaka za sebe rešujejo težave z odpadki. Lani poleti se je pet gorenjskih občin – Bled, Gorje, Škofja Loka, Železniki in Kranjska Gora (ta se je kasneje umaknila) – odločilo za skupno

objavo javnega razpisa za podelitev petnajstletne koncesije za nadaljnjo obdelavo mešanih komunalnih odpadkov in odlaganje ostanke odpadkov. Skupaj z Jeko-IN se je prijavil tudi Ekogor, vendar naša cena, po našem prepričanju, zlasti zaradi previsoke cene odlaganja ostanke odpadkov, ni bila najugodnejša. Zato pa je bil izbran ponudnik, ki gorenjske odpadke že vozi, obdeluje in odlaga v Puconcih. Težko je razumeti, kakšna ekonomika je posredi.«

Količine mešanih komunalnih odpadkov, ki bi jih lahko predelali oziroma obdelali na Mali Mežakli, se zmanjšujejo. Na eni strani Gorenjci vse boljše ločujemo, kar je pozitivno, po drugi strani se nekatere občine niso uspele upreti t. i. odpadkarskem turizmu. To pomeni, da bodo odpadki iz štirih gorenjskih občin romale na deponijo v Puconce. / Foto:

Del gorenjskih odpadkov bomo vozili v Prekmurje?

»Za to možnost so se po izvedenem javnem razpisu odločile občine Bled, Gorje, Škofja Loka in Železniki. Podpisane so že koncesijske pogodbe. Ali bodo odpadki dolgoročno res romali v Puconce, bodo odločili občinski svetniki. To zagotovo ni trajnostno ravnanje. Po drugi strani je naše podjetje sprožilo upravni spor, saj smo prepričani, da je naša cena optimalna za vse gorenjske občine. Še posebej, ker se je cena odlaganja na Jesenicah znižala.«

To pomeni, da boste obdelali manj količin odpadkov, kot ste načrtovali?

»V zvezi s tem bi rad najprej izpostavil, da je tudi v novem regionalnem razvojnem programu Gorenjske 2014-2020 problematika ravnanja z odpadki prepoznana kot težava. Kako jo rešiti, pa med občinami ni soglasja. Odpadki in razvoj na Gorenjskem v povezavi s tem pa uhajajo. Štiri občine, kot smo rekli, nekaj drugih občin (npr. Žiri, Gorenja vas – Poljane) z ljubljanskim Cerom. To ogroža našo ekonomiko delovanja. Postavlja mo tehnologijo, ki v skladu s koncesijsko pogodbo lahko letno obdela 40 tisoč ton odpadkov. Danes toliko ostanke mešanih komunalnih odpadkov Gorenjci na leto ne proizvedemo več.«

Koliko odpadkov še ostane z Gorenjskega?

»Po operativnem programu vlade iz letošnjega marca naj bi na Gorenjskem nastalo okoli 35 tisoč ton odpadkov. Na Malo Mežaklo se jih trenutno pripelje polovico.«

Ste prilagodili tehnologijo?

»Višina investicije znaša okoli 2,5 milijona evrov pri

načrtovani zmogljivosti tehnologije 40 tisoč ton. Ekonomika pri obstoječih količinah ne bo zdržala. Mi bi radi delali več, v dveh, morda treh izmetih, tudi zaposlili več delavcev, vendar ne pri tako majhnih količinah.«

Če nekatere občine z odpadki bežijo v Prekmurje, lahko tudi vi pridobite odpadke iz drugih regij?

»Obstoječa koncesijska pogodba omogoča prevzem odpadkov tudi iz drugih slovenskih občin. Na to računamo, zlasti v okviru skupine Gorenje Surovina – podjetje Publicus, na primer že deluje kot koncesionar odvoza in zbiranja odpadkov v štirih občinah.«

Blizu predelovalnice sta tudi Avstrija in Italija.

»Vsaka država naj bi sama poskrbela za svoje odpadke. Država je z operativnim programom tako opredelila omrežje objektov in naprav za ravnanje s komunalnimi odpadki. Lokacija na Jesenicah je vključena. Naš koncept zaključenosti snovnega toka odpadkov vključuje nadaljnje ravnanje s koristno lahko frakcijo – v obratu TGO Gorenja Surovine v Mariboru se odpadki že predelujejo v alternativna goriva.«

Kdaj bo na vrsti izvedba druge faze, torej biološka obdelava odpadkov?

»Spremenjena zakonodaja zahteva skupno obravnavanje obeh postopkov obdelave, tako mehansko kot biološko v celovito obdelavo odpadkov na enem mestu – v t. i. centru za ravnanje s komunalnimi odpadki. Do tega se sedaj mora opredeliti tudi Občina Jesenice. Delovati mora začeti do konca leta 2015.«

EKOGOR
Prelepa Gorenjska

www.ekogor.si

Investicija v prvo fazo obdelave odpadkov na Mali Mežakli znaša 2,5 milijona evrov, druga faza je vredna dobre štiri milijone. Občina Jesenice je prispevala zemljišča, pa tudi preostanek po obdelavi se bo odlagal na odlagališču Mala Mežakla. Ekogor sočasno izvaja ločeno investicijo za oskrbo območja z električno energijo. V sodelovanju z Elektro Gorenjska bo zgrajen 20-kilovoltni kablovod in nova transformatorska postaja. »Na ta način se ne bo zagotavljala električna energija le za naš objekt, ampak kakovostno oskrbo za celotno območje Male Mežakle,« pravi Dušan Marc, direktor Ekogor.